

Uso de «s» e «x»

Úsase «s»

1. Nas palabras *escusa*, *estraño* e *escavar*; e nos seus derivados: *escusar*, *estrañeza*, *escavación*...
2. Nas palabras que comezan por *estra-* (non sendo este prefixo): *estrafalario*, *estratexia*, *estragar*...

Pode usarse «s»...

3. En lugar do primeiro «x» cando este aparecía dúas veces entre vogais: *osíxeno*, *axexar*... (pero tamén vale *oxíxeno*, *axexar*...).

Levan «s»

biscoito
escepticismo
escéptico
escisión
esculcar
espectacular
espectáculo
espectador
espléndido
espoliar
espontáneo
espremedor
espremer
estender
estranxeirismo
estranxeiro
estrañar
estraño
lapis
mesquiño
mesquita
xasmín

Úsase «x»

1. Nas palabras co prefixo *ex-* que significa 'fóra de' ou 'que foi e xa non é': *exculpar*, *ex-ministra*...
2. Nas palabras co prefixo *extra-* que significa 'fóra de' ou 'moi': *extraterrestre*, *extrafino*...
3. Nas palabras cos prefixos *hexa-* e *sex-* que significan 'seis': *hexaedro*, *sexteto*...

Levan «x»

arxila
bixutería
cervexa
cornixa
enxalzamento
enxalzar
enxiva
excelente
exceso
expectación
extensión
extenso
extremidade
extremo
graxa
paixón
xarampón
xastre
xintoísmo
xintoísta
xordo

Actividades

1. Completa estas palabras con *extra-* ou *estra-*. Ten en conta que *extra-* é un prefixo que significa 'fóra de' ou 'moi', mentres que *estra-* non é ningún prefixo.

•ordinario	•ditar
•da	•gar
•nxeiro	•vertido
•ñeza	•uterino
•sensible	•xudicial
•dense	•lo
•polar	•texia

2. Completa estas palabras con *ex-* ou *es-*. Ten en conta que *ex-* é un prefixo que significa 'fóra de' ou 'que foi e xa non é', mentres que *es-* non é ningún prefixo.

•portar	•drúxula
•pírito	•cursión
•premer	•-conselleira
•-presidente	•pertar
•propiar	•culpar
•pectáculo	•cusa
•poñer	•pulsar

3. Completa estas oracións coas palabras das actividades anteriores axeitadas. Coida o uso de «s» e de «x».

- Os nenos do colexio farán mañá unha ás Cíes.
- Van varias leiras nesta zona para construír un centro médico.
- Aquel dianteiro marcou un gol : caneou cinco xogadores e mais o porteiro.
- A palabra «automático» é
- Xurxo ten un carácter moi : gústalle falar e sempre coñece xente nova.
- Que tiveses moito traballo non me parece para faltar á voda de Antón e Clara.
- Este teléfono ten unha antena que permite maior cobertura.
- Os avogados das dúas partes chegaron a un acordo para resolver o conflito.
- Bill Clinton, dos Estados Unidos, dará mañá unha conferencia en Compostela.
- Se imos facer zume para todos, hai que polo menos tres quilos de laranxas.
- Onte fomos ver ao teatro un de maxia.
- Non lle deas golpes ao meu ordenador portátil, aínda o vas
- Din que van a Carlos do colexio polo seu mal comportamento.
- A que vai de Valdoviño a Cedeira está chea de curvas.
- Ese empresario dedícase a importar e todo tipo de mercadorías.

4. Localiza nesta sopa de letras as palabras definidas. Todas elas levan «s» ou «x».

S	U	N	F	E	O	B	O	S	X	U
I	R	B	H	D	B	A	X	E	A	N
E	S	P	R	E	M	E	D	O	R	T
X	E	O	B	E	X	A	U	X	A	E
A	X	E	S	T	R	A	Ñ	O	M	I
S	T	C	H	I	X	U	G	A	P	X
T	E	S	C	A	V	A	R	O	O	A
R	T	F	R	X	A	S	M	I	N	S
E	O	G	A	Z	C	H	E	S	U	O

- Dise da persoa que oe pouco ou que non oe nada. →
- Extraer terra dun lugar facendo un oco grande no terreo. →
- Raro, diferente de como adoita ser. →
- Flor en forma de funil, branca e moi recente. →
- Enfermidade contaxiosa producida por un virus, que se manifesta pola presenza de manchas rubias na pel. Tamén se di *sarampelo*. →
- Aparello que serve para espremer laranxas, limóns e outros froitos semellantes. →
- Polígono de seis lados e seis ángulos. →
- Substancia untuosa contida en certos tecidos animais e vexetais: sebo, manteiga, aceite... →
- Persoa que se dedica a facer roupa para home, sobre todo traxes, e ás veces para muller. →
- Conxunto musical de seis membros. →

5. Ofrece palabras da familia léxica das seguintes.

graxa —

escavar —

exceso —

estranho —

— Crea oracións combinando con sentido algunhas das palabras anteriores.

-
-
-
-

— Actividades

Uso de «s» e «x»

6. Escribe unha oración con cada unha das seguintes palabras. Despois le as oracións en voz alta pronunciando estas voces adecuadamente.

testo - texto

-
-

esperto - experto

-
-

misto - mixto

-
-

sesta - sexta

-
-

esterno - externo

-
-

7. Completa estas oracións poñendo «s» ou «x» onde proceda.

- Durante a e....cavación deste e....tenso castro atoparon uns ob....ectos e....traños.
- Para facer este tra....e, oastre e....tendeu sobre a mesa, sen e....a....erar, tres metros de tea.
- O ruído desa e....cavadora e....pertoume da se....ta e case me dei....aordo.
- Ese camareiro e....tran....eiro preparoume un zume de laran....a cun e....traño e....premedor.
- Hai que e....tremar a limpeza na cociña, por iso é ur....ente limpar a gra....a do e....tractor.
- Aínda que padezo verti....e, desde esta corni....a ve....o unha e....tensa panorámica do val.
- Acabamos de fichar un e....celente e....tremo dereito, pero hai que ser e....i....ente con el.
- Paréceme e....cesivo que no hospital che qui....e....en e....tirpar o e....ófago.
- O presti....ioso violinista do se....teto de corda precisou o....í....eno despois da actuación.
- Grazas aos e....tintores, o incendio non se e....tendeu máis alá da vi....é....imose....ta planta.